

POSTANOWIENIE

17 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 17 stycznia 2024 r. w Warszawie wniosku J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. o zbadanie spełnienia przez SSN X.Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II CSKP 2355/22 z powództwa Banku [...] w W. spółki akcyjnej w W. przeciwko J. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J. o zapłatę

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

W dniu 4 grudnia 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek pozwanego w sprawie z powództwa Banku [...] w W. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (nadany w dniu 29 listopada 2023 roku w placówce pocztowej) przeciwko J. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J. o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez Sędziego Sądu Najwyższego X.Y., będącego członkiem składu wyznaczonego do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda (sprawa II CSKP 2355/22) wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 listopada 2020 r. (VII AGa 35/19).

W dniu 13 grudnia 2023 r. dokonano losowania członków składu orzekającego w sprawie wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności (sprawa III CB 56/23).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym w ramach działalności Sądu Najwyższego lub jego organów niedopuszczalne jest kwestionowanie umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa. Nadto, na podstawie art. 29 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Jednak na podstawie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

W przedmiotowej sprawie wniosek został złożony względem sędziego Sądu Najwyższego (odpowiednio do art. 29 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym), przez pozwanego (uprawniony - art. 29 ust. 7 ustawy o Sądzie Najwyższym), w sprawie II CSKP 2355/22 (odpowiednio do art. 29 § 6 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym), w ustawowym terminie (odpowiednio do art. 29 § 8 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym stanowi, że wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wymagania te powinny być spełnione pod rygorem odrzucenia wniosku bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Złożony przez pozwanego wniosek nie spełnia opisanych wymagań. Z uzasadnienia wniosku wynika, iż zgłoszone żądanie jest motywowane okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziego Sądu Najwyższego X.Y.,

okolicznościami dotyczącymi postępowania sędziego Sądu Najwyższego X.Y. po powołaniu. Wnikliwa analiza tej części uzasadnienia wniosku prowadzi do uznania, iż oprócz uogólnionych wywodów w przedmiocie powoływania sędziów w Polsce oraz w przedmiocie wewnętrznych relacji w Izbie Cywilnej Sądu Najwyższego (w tym składanych oświadczeń przez różnych sędziów), nie wskazano w nim na okoliczności bezpośrednio związane z osobą sędziego X.Y., które byłyby w jakikolwiek sposób powiązane z wymogiem formalnym wniosku przewidzianym w art. 29 § 9 w zw. z art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Nie można nie zauważyć, iż uprawniony zawarł w uzasadnieniu wniosku część dotyczącą wpływu naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności mogącą mieć wpływ na wynik sprawy. Powołał się na przekonanie, iż postępowanie sędziego Sądu Najwyższego X.Y. po jego powołaniu prowadzi do powstania wątpliwości w zakresie respektowania przez sędziego zasady praworządności oraz zasady pierwszeństwa stosowania i skuteczności prawa Unii Europejskiej, dorobku orzeczniczego TSUE. Ponownie należy przypomnieć, iż art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszcza badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. W przedmiotowej sprawie uprawniony nie wykazał, że:

- przywołane w uzasadnieniu okoliczności naruszają standard niezawisłości lub bezstronności (nie wskazano na żadną sprawę, w ramach której ów standard – z racji na status sędziego X.Y. – został naruszony),

- wskazane okoliczności mogą wpłynąć na wynik sprawy (nie wymieniono ani jednej sprawy, w której do tego doszło, a która była rozstrzygana przez sąd, do składu którego był wyznaczony sędzia X.Y.).

Tym samym należy uznać, że wbrew art. 29 § 9 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniony nie przytoczył żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Choć ustawodawca w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym używa sformułowania „może doprowadzić ...”, to nie oznacza to, że uprawniony w swoim

wniosku może jedynie wskazywać na przypuszczenia, przewidywania lub abstrakcyjne rozważania dotyczące relacji między spełnieniem przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności a naruszeniem standardu niezawisłości lub bezstronności, mającym wpływ na wynik sprawy. Uprawniony powinien przywołać dowody na ich poparcie. Ponadto uprawniony powinien wskazać dowody na ich poparcie, a takich w punkcie III uzasadnienia wniosku uprawniony nie wymienia.

Zatem wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych.

Ubocznie jedynie należy wskazać, iż możliwość odrzucenia wniosku w składzie jednoosobowym na posiedzeniu niejawnym, została już dostrzeżona i przeanalizowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (choćby w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22; uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2023 r. III CB 10/23 i wielu innych), a koncepcję tę Sąd podziela.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

[a!]

(K.L.)

